

REPUBLIKA SLOVENIJA INFORMACIJSKI POOBlašČENEC		
Prejeto	01-07-2010	Sig znak 0113
V vednost	Vredn	Priloge
Šifra zadeve	021-67/2006/13	

ks

U 548/2008-9

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije v Ljubljani je v senatu pod predsedstvom višje sodnice Agate Zavašnik, ob sodelovanju višje sodnice svétnice mag Darinke Dekleva Marguč in višjega sodnika mag Damjana Gantarja kot članov senata ter pravosodne svétnice Tine Tratnik kot zapisničarice, v upravnem sporu, ki ga je sprožila tožeča stranka Republika Slovenija, Okrajno sodišče v Radovljici, ki jo zastopa Državno pravobranilstvo Republike Slovenije, Ljubljana, proti toženi stranki Informacijskemu pooblaščenecu, Vošnjakova 1, Ljubljana, zaradi dostopa do informacij javnega značaja, o tožbi tožeče stranke zoper odločbo tožene stranke št 021-67/2006/10 z dne 6 3 2008, na nejavni seji dne 29 6 2010

o d l o č i l o :

1. Tožbi se ugodi, odločba Informacijskega pooblaščenca št. 021-67/2006/10 z dne 6. 3. 2008 se odpravi in se zadeva vrne toženi stranki v ponoven postopek.
2. Tožena stranka je dolžna povrniti tožeči stranki stroške upravnega spora v višini 350,00 EUR v roku 15 dni, do tedaj brez obresti, po poteku tega roka pa skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi.

O b r a z l o ž i t e v :

Z izpodbijano odločbo je tožena stranka ugodila pritožbi Civilnega združenja za nadzor nad institucijami, Območni odbor osrednje Slovenije, zoper odločbo Okrajnega sodišča v Radovljici št Su 020500/2006 z dne 24 7 2006 in jo odpravila ter naložila Okrajnemu sodišču v Radovljici, da (pri)tožniku kot prosilcu v danem roku posreduje fotokopijo zapisnika o glavni obravnavi opr št. K 21/2005-20 z dne 22 5 2006, pri čemer mora prekriti določene osebne podatke, ki jih v nadaljevanju podrobno našteva V obrazložitvi navaja, da je pritožnik v vlogi z dne 30 5 2006 zahteval fotokopijo zapisnika glavne obravnave, na kateri je bil prisoten tudi njegov član, ki je neuspešno že ob zaključku glavne obravnave zahteval kopijo zapisnika, prejel je le napotek, da lahko za kopijo zapisnika poda pisni predlog, iz katerega bo razviden njegov pravni interes Ker prosilec v zakonskem roku od organa ni dobil odgovora, je dne 5 7 2006 vložil pri toženi stranki pritožbo zaradi molka organa Ta je naknadno po pozivu tožene stranke prosilcu dne 24 7 2006 izdal sporno odločbo, s katero je bila zahteva prosilca zavrnjena V nadaljevanju obrazložitve tožena stranka povzema razloge navedene zavrnilne odločbe in pritožbe z dne 3 8 2006, o kateri je tožena stranka odločila z odločbo št 021-67/2006/4 z dne 8 9 2006 tako, da je pritožbi ugodila in

navedeno odločbo odpravila, zoper odločitev tožene stranke pa je bila vložena tožba v upravnem sporu, o kateri je Upravno sodišče odločilo s sodbo št. U 2398/2006-17 z dne 9. 1. 2008 in navedeno odločbo tožene stranke odpravilo ter ji zadevo vrnilo v ponovni postopek. V nadaljevanju obrazložitve tožena stranka opredeljuje pojem informacije javnega značaja ob sklicevanju na 1. in 4. člen Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, dalje ZDIJZ), pri čemer meni, da ni materialno-pravne podlage niti v ZDIJZ niti v drugih predpisih za restriktivno jezikovno razlago v zvezi z zavezanostjo sodišč za dostop do informacij javnega značaja zgolj na zadeve sodne uprave. Po mnenju tožene stranke je neutemeljeno sklicevanje na 10. člen Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (EKČP), ker naj bi bilo po tej določbi sicer mogoče omejiti dostop do informacij, povezanih s posameznimi sodnimi postopki, vendar se pravica dostopa do informacij javnega značaja po 2. odstavku 39. člena Ustave RS kot temeljna človekova pravica uresničuje v skladu z 2. in 3. odstavkom 15. člena Ustave RS v povezavi z določili 6. člena ZDIJZ. V 1. odstavku 6. člena ZDIJZ določa edine izjeme, zaradi katerih je mogoče zavrniti dostop do informacij javnega značaja, saj po mnenju tožene stranke ni mogoče pričakovati od zakonodajalca, da bi derogiral številne določbe različnih predpisov, ki so veljali ob uveljavitvi ZDIJZ. Z določilom 6. točke 1. odstavka 6. člena ZDIJZ je kot izjema od prostega dostopa do informacij javnega značaja določeno varstvo vseh podatkov, ki so bili pridobljeni ali sestavljeni zaradi kazenskega pregona ali v zvezi z njim ali postopka s prekrški in bi njihovo razkritje škodovalo izvedbi postopka, z 8. točko pa so varovani podatki, ki so bili pridobljeni ali sestavljeni zaradi pravnega, nepravdnega ali drugega sodnega postopka. V primeru kolizije se po mnenju tožene stranke tako uporabi ZDIJZ, ne pa določbe specialnih procesnih zakonov, ker 1. odstavek 1. člena ZDIJZ vsakomur omogoča prost dostop do informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni in drugi organi oziroma organizacije, kar po mnenju tožene stranke vključuje tudi sodišča. Upošteva se 1. odstavek 1. člena Zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 19/94 in nadaljnji). Ta določa, da sodno oblast izvajajo v Republiki Sloveniji sodniki na sodiščih, ustanovljenih z zakonom, kar pomeni, da v pomenski okvir izvajanja sodne oblasti sodi tudi sojenje v konkretnih kazenskih zadevah. Navedeno predstavlja del javno-pravnih nalog organa in s tem spada v njegovo delovno področje. Tožena stranka sklicujoč se na 1. odstavek 4. člena ZDIJZ zaključuje, da zahtevani zapisnik javne glavne obravnave v navedeni kazenski zadevi predstavlja informacijo javnega značaja, ker so kumulativno izpolnjeni trije osnovni kriteriji, ki jo opredeljujejo, in sicer, da informacija izvira iz delovnega področja organa, da organ z njo razpolaga in da se informacija obenem nahaja v materializirani pisni obliki. Glede razmerja 128. člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 8/06 – uradno prečiščeno besedilo, dalje ZKP) in ZDIJZ tožena stranka meni, da si navedena zakona nista v razmerju *lex specialis derogat legi generali*, ker ne urejata iste pravice, ampak se 128. člen ZKP nanaša na pravico strank v sodnem postopku oziroma tistega, ki izkaže upravičen interes do pregleda in prepisa spisa konkretne kazenske zadeve, ZDIJZ pa ureja pravico vsakogar do dostopa do različnih dokumentov oziroma informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo organi - zavezanci, zato gre za dve različni pravni podlagi za urejanje različnih pravic, saj naj bi 128. člen ZKP varoval le načelo kontradiktornosti v kazenskem postopku, ne pa tudi načela javnosti. Po mnenju tožene stranke je nesprejemljiva takšna razlaga 128. člena ZKP, da je imel zakonodajalec z njo namen urediti pravico vsakogar, da lahko dostopa do informacij javnega značaja iz kazenskih spisov le pod pogojem, da izkaže pravni interes, ker bi, v kolikor bi zakonodajalec tak namen v resnici imel, to vključil tudi v kasneje sprejeti ZDIJZ kot sistemski zakon. Tudi sicer meni, da 128. člen ZKP ne ureja dostopa vsakogar do informacij iz kazenskega postopka, ampak ureja pravico do pregleda in prepisa spisov, ki jih imajo stranke v kazenskem postopku, zato ne more slediti razlagi, da uporaba določb ZDIJZ in ZKP v konkretnem primeru pripeljeta do istega rezultata, saj stranka oziroma oseba, ki izkaže pravni interes, lahko dostopa do vseh dokumentov, ki se nahajajo v kazenskem spisu, vključno z osebni podatki, obdolženca, prič in vsemi drugimi varovanimi informacijami, medtem ko ZDIJZ daje možnost vsakomur, da tudi brez pravnega interesa dostopa do tistih informacij javnega značaja, ki se nahajajo v kazenskem spisu in ki so prosto dostopne. V primeru obstoja izjeme mora organ

zahtevo prosilca za dostop do informacij javnega značaja zavrniti oziroma mu v skladu s 7 členom ZDIJZ omogočiti delni dostop tako, da na podlagi ZDIJZ prosilec prejme samo tiste informacije javnega značaja, ki ne vsebujejo izjem iz 1 odstavka 6 člena ZDIJZ, tako da nima avtomatično dostopa do celotnega kazenskega spisa. Pravica strank po 128 členu ZKP in pravica dostopa do informacij javnega značaja se zato ne prekrivata, ZDIJZ in ZKP pa ne urejata istega vprašanja in tako tudi ne prihaja v obzir argument specialnosti ZKP v razmerju do ZDIJZ. Za vprašanja postopka, ki niso urejena z ZDIJZ, se po določbi 15 člena ZDIJZ uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek, ne pa določbe drugih področnih procesnih zakonov, v konkretnem primeru ZKP, saj se v postopku odločanja glede dostopa do informacij javnega značaja odloča o upravni zadevi. Tožena stranka se lahko strinja, da je pri obravnavi konkretnih kazenskih zadev potrebno upoštevati določbe procesne kazenske zakonodaje, ne strinja pa se s stališčem, da določbe ZKP ob upoštevanju ZDIJZ ne bi imele več nobenega smisla. S stališčem, da za obveščenenost javnosti nikakor ni nujno potrebno prosto kroženje zapisnikov kazenskih obravnav se tožena stranka ne strinja, ker ob tem ni pojasnjena konkretna škoda, ki bi nastala za kazenski postopek in udeležence v njem ter s čim bi bilo to načelo porušeno. Poudarja, da uporaba ZDIJZ v sodnih postopkih ne pomeni, da bi bili vsi podatki vseh končanih spisov oziroma zaključenih kazenskih postopkov avtomatično neomejeno javno dostopni, saj se vprašanja dostopa do informacije javnega značaja presojuje od primera do primera in ni nujno, da je vsaka informacija javnega značaja tudi prosto dostopna. Po mnenju tožene stranke bi moral organ v zvezi s predmetno zahtevo upoštevajoč ZDIJZ ugotoviti, ali je podana katera od izjem po 1 odstavku 6 člena ZDIJZ. Glede cilja, ki ga prosilec zasleduje s pridobitvijo zahtevanih informacij tožena stranka poudarja načelo prostega dostopa do informacij javnega značaja iz 5 člena ZDIJZ in meni, da namen, ki ga z zahtevo za dostop do informacij javnega značaja prosilec zasleduje za rešitev njegove pritožbe ni pravno relevanten, ker mora tožena stranka v skladu z ZDIJZ vsebinsko presoditi le, ali zahtevana informacija izpolnjuje merila za informacije javnega značaja. Ta pa je prosto dostopna vsem, ne le prosilcu. Ob sklicevanju na 247 člen ZUP tožena stranka še meni, da je kot organ druge stopnje dolžna prvostopno odločbo preizkusiti v mejah pritožbenih navedb ter po uradni dolžnosti preizkusiti tudi, ali ni prišlo v postopku na prvi stopnji do bistvenih kršitev postopka in ali ni prekršen materialni zakon. Na tej podlagi utemeljuje presojo, ali gre pri dokumentu, ki ga je zahteval prosilec, za prosto dostopne informacije ali pa je podana katera od izjem po 1 odstavku 6 člena ZDIJZ. Pri tem ugotavlja, da je konkretni kazenski postopek že pravnomočno končan, zato meni, da izjeme iz 5 do 8 točke 1 odstavka 6 člena ZDIJZ ne pridejo v obzir. Zato tudi osebni podatki javnih uslužbencev in funkcionarjev v zvezi z opravljanjem njihovih javnih funkcij, ki so vsebovani v spornem zapisniku, niso varovani osebni podatki, temveč so to zgolj osebni podatki oškodovanca – priče ter oseb, ki so bile navzoče na glavni obravnavi kot javnost in osebe, ki je pisala nadzorstveno pritožbo, kot izhaja iz spornega zapisnika na str. 2. Tudi ime in priimek obdolženega nista varovana osebna podatka, medtem ko so varovani vsi ostali osebni podatki obdolženca, ki so navedeni pred njegovim zagovorom. Zato je potrebno glede vseh delov navedenega dokumenta, v katerih se pojavljajo varovani osebni podatki, uporabiti institut delnega dostopa upoštevaje 7 člen ZDIJZ. Glede izjeme po 6 točki 1 odstavka 6 člena ZDIJZ tožena stranka ocenjuje, da morata biti kumulativno podana oba pogoja po 6 točki 1 odstavka 6 člena ZDIJZ za obstoj te izjeme, in sicer, da je postopek še v teku ter da bi razkritje informacije škodovalo izvedbi postopka. Dokazno breme za obstoj izjeme od prosto dostopnih informacij je po mnenju tožene stranke na strani organa, ki mora z izvedbo tako imenovanega „škodnega testa“ dokazati, da bi bila s samim razkritjem prizadeta varovana pravna dobrina in da bi bil z razkritjem zahtevanega dokumenta izkazano ogrožen kazenski pregon. Zgolj hipotetično sklicevanje na nastanek škode za obstoj zatrjevane izjeme po oceni tožene stranke v tem primeru ne zadostuje ob ugotovitvi, da je konkretni kazenski postopek že pravnomočno zaključen. Ker je ocenila, da je bilo na prvi stopnji odločanja v konkretni zadevi napačno uporabljeno materialno pravo (ZDIJZ) je tožena stranka pritožbi ugodila in na podlagi 1 odstavka 252 člena ZUP odpravila navedeno odločbo ter zadevo sama rešila.

V tožbi tožeča stranka uveljavlja ugovor nepravilne uporabe materialnega prava. Meni, da v postopku za izdajo izpodbijanega upravnega akta zakon ni bil pravilno uporabljen in da ga je tožena stranka napačno razlagala. Poudarja, da je v obravnavani sporni zadevi Upravno sodišče RS predhodno že odločilo s sodbo št. U 2398/2006 z dne 9. 1. 2008 tako, da je tožbi ugodilo in tedaj izpodbijano odločbo tožene stranke odpravilo ter ji je zadevo vrnilo v ponoven postopek. V ponovljenem postopku je tožena stranka odločila s sedaj izpodbijano odločbo, ki pa je tako v izreku kot v pretežnem delu obrazložitve identična predhodno odpravljeni odločbi. V konkretnem primeru gre za sporno pravno vprašanje, od katerega je v tem primeru odvisna odločitev. Med strankama ni nesoglasja o samem dejanskem stanju, pač pa imata nasprotni mnenji glede rešitve obravnavane sporne zadeve glede vprašanja, ali lahko katera koli tretja oseba tekom kazenskega postopka ali po njegovem zaključku na podlagi določb ZDIJZ zahteva fotokopijo zapisnika kazenske glavne obravnave kot informacijo javnega značaja, in sicer ne glede na omejitve, ki jih za posredovanje in seznanjenost z listinami kazenskega spisa predpisu področna procesna zakonodaja, v danem primeru ZKP. Tožeča stranka vztraja pri svojih stališčih, kljub nasprotnim argumentom tožene stranke, za katere meni, da so pravno zmotni, pri čemer se sklicuje na obrazložitve v odločbi št. Su 020500/2006 z dne 24. 7. 2006, pri kateri izrecno vztraja. Dodatno še navaja, da načelo javnosti v kazenskem postopku na splošno pomeni pravico kogarkoli, da prisostvuje glavni obravnavi, torej sojenju in razglasitvi sodbe, kar je omogočeno z vstopom v sodno dvorano individualno nedoločenemu krogu oseb, kar pomeni vpogled v delo sodišča in v tem smislu nadzor javnosti nad njegovim delom in potekom postopkov. Na glavni obravnavi se piše zapisnik o njenem poteku, ki je ob pregledu spisa na voljo za vpogled in prepis po določilih 128. člena ZKP. Zato meni, da zahteva po vročitvi zapisnika o poteku kazenske glavne obravnave, ki se sklicuje na ustavno pravico dostopa do informacij javnega značaja iz 2. odstavka 39. člena Ustave RS in na tej podlagi sprejeto zakonsko ureditev, posega in kolidira z načelom javnosti kot ustavno kategorijo in temeljnim načelom kazenskega postopka, prav tako pa tudi z določbo 128. člena ZKP kot specialnim procesnim predpisom. Vendar ta spor ne sega na ustavno raven, temveč gre za pravilno uporabo materialnega prava oziroma pravil o veljavnosti posameznih zakonov ter sistematike in hierarhije pravnega reda. Tožeči stranki se v tem pogledu ne zdi utemeljeno veljavnosti posameznih določb zakonov utemeljevati na posameznih ustavnih pravicah, ki naj bi jih uresničevali, in na njihovi sistemski in izvedbeni ločenosti, kot meni tožena stranka, zlasti v 1. in 2. točki obrazložitve izpodbijane odločbe. Stališče tožene stranke, da je s 128. členom ZKP varovano zgolj načelo kontradiktornosti v kazenskem postopku in da zatorej v ničemer ni povezano z načelom javnosti, še manj pa s pravico do dostopa do informacij javnega značaja ter da gre pri tem za dve povsem ločeni pravni področji, pa po mnenju tožeče stranke ne zdrži resnejše presoje. Tako stališče bi lahko povzročilo, da bi imele tretje osebe, ki na primer v kazenskem postopku niso v nobenem pogledu udeleženi, večje možnosti dostopa do spisovne dokumentacije kot udeleženci kazenskega postopka. To se zdi tožeči stranki pravno nedopustno, še toliko bolj pa to, da bi se kot informacija javnega značaja lahko pridobil celo zapisnik glavne obravnave, na kateri je bila javnost izključena. Navedeno stališče tožene stranke bi tako privedlo do tega, da bi vsakdo oziroma kdor koli lahko po končanem postopku ob objavi obravnave na spletni strani sodišča naročil pisno obliko zapisnika obravnave, kateri ni mogel prisostvovati. Javnost takih obravnav zagotovo ni izključena zgolj zaradi varstva osebnih podatkov, ki bi jih organ – sodišče v primeru posredovanja zapisnika moral prikriti. Če mora nekdo v kazenskem postopku izkazati pravni interes za pregled in prepis spisa, medtem ko bi lahko do iste informacije ali dokumenta prišel po poti vložitve zahteve za posredovanje informacije javnega značaja, to po mnenju tožeče stranke ni mogoče opredeliti drugače, kot da določbe procesne zakonodaje izgubijo svoj smisel. Stališče tožene stranke glede uporabe ZDIJZ kot generalnega predpisa, brez upoštevanja ZKP kot specialnega predpisa, privede celo do tega, da se dejansko zaobide načelo javnosti kazenskega postopka, s tem pa tudi vsa s tem povezana procesna pravila in hkrati izniči institut kontroliranega vpogleda ter prepisa spisa iz 128. člena ZKP. Vzpostavitev takšnih prekomernih dolžnosti sodišča napram splošni javnosti ob taki uporabi predpisa, kot je ZDIJZ, pa bi se ne zaobšlo zgolj procesnih predpisov posameznega, v danem

primeru kazenskega postopka, temveč tudi predpise o organizaciji in nadzoru sodišč. V kolikor tretje osebe menijo, da je prišlo do kakršnekoli napake, lahko v tej zvezi predlagajo ustrezne postopke ali spodbudijo ustrezne organe, ki so za to pristojni, da ukrepajo v okviru obstoječe organizacijske in poslovne zakonodaje. Po mnenju tožeče stranke pa je nevzdržno, da bi se s takšno razlago vzporednih zakonodaj, kot jo podaja tožena stranka, vzpostavljali vzporedni neformalni kanali izven postopkovnega javnega nadzora s strani nestrokovne javnosti, saj se z ugoditvijo zahtevam, kakršna je obravnavana zahteva v konkretnem primeru, po mnenju tožeče stranke vzpostavlja neprimeren mehanizem, ki zdaleč presega smisel javnega nadzora nad delom sodišča. Tožeča stranka se izrecno pridružuje vsem navedbam in argumentom, ki jih je sodišče navedlo v sodbi št. U 2398/2006 z dne 9. 1. 2008 in poudarilo, da isto vsebinsko vprašanje rešujeta dva zakona na dva različna načina, ne da bi uredila razmerja med njima, zato je potrebno uporabiti vse metode razlage pravnih norm. Kljub različnim urejevalnim pravicam in različni pravni podlagi, gre v posameznih življenjskih primerih za isto razmerje, ki je urejeno na dva različna načina, zato je potrebno odnos specialnosti in generalnosti presojati glede na področje. ZDIJZ je v odnosu do ZKP splošnejši, saj ureja režim dostopnosti informacij javnega značaja na splošno, torej z vseh področij, medtem ko določba 128. člena ZKP ureja dostopnost informacij s točno določenega področja, in sicer kazenskih spisov oziroma zadev. Tožeča stranka se izrecno sklicuje na stališče Upravnega sodišča RS v sodbi št. I Up 731/2005, na katero se je oprlo tudi Upravno sodišče v sodbi št. U 2398/2006-17 z dne 9. 1. 2008, in sicer, da je treba v vsakem primeru zahtevane informacije ugotoviti tudi, ali iz določb posameznega zakona, ki ureja določeno področje izvrševanje javnih nalog, ne izhaja prepoved posredovanja določenih podatkov, tako prepoved je organ dolžna upoštevati ne glede na to, ali je izrecno določena ali pa izhaja posredno iz posameznih določb področnega zakona. Iz 128. člena ZKP nedvomno izhaja prepoved dajanja informacij iz kazenskega spisa s tem, ko je določeno, da se sme vpogled in prepis dovoliti le tistemu, ki ima pravni interes. V citirani sodbi je Upravno sodišče opozorilo na podobnost problematike tudi v pravdnem postopku, kjer pravico do vpogleda v spis le določenim subjektom ureja 150. člen Zakona o pravdnem postopku (ZPP). Tudi glede razmerja med ZPP in ZDIJZ glede vprašanja posredovanja podatkov je Upravno sodišče že zavzelo stališče, odločitev pa je enaka, kot v predmetni zadevi, in sicer, da je ZPP, ko gre za vprašanja uporabe 150. člena ZPP, specialnejši predpis in mu je zaradi tega potrebno dati prednost. Tožeča stranka v primeru, če sodišče ne bi sledilo stališču o odnosu specialnosti področnih zakonov do ZDIJZ, meni, da gre vsaj za odnos prirejenosti z ZDIJZ kot krovnega zakona glede na področne zakone, pri čemer je izjeme in pogoje, ki jih določa področna zakonodaja, potrebno upoštevati kot omejitev dostopa do informacij javnega značaja, saj se tožeča stranka ne strinja s stališčem tožene stranke, da je ZDIJZ *lex specialis* in *lex posterior*, ki derogira relevantne določbe procesnih zakonov in odpravlja zahtevo po izkazovanju upravičenega interesa oziroma pravne koristi. Poleg navedenega dodatno še meni, da gre pri vprašanju pregleda in prepisa spisa ter dostopa do informacij javnega značaja za dve različni zadevi. Tožeča stranka opozarja na odločbi Upravnega sodišča RS št. U 1676/2003 z dne 23. 3. 2005 in U 965/2004 z dne 30. 3. 2005 glede dostopa do zapisnikov sej strokovnega sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev, ko je sodišče odločalo o razmerju med ZDIJZ in ostalimi področnimi zakoni (Zakon o trgu vrednostnih papirjev – ZTVP-1) ter ugotovilo, da ni mogoče šteti, da je ZDIJZ specialni predpis, ki z vidika urejanja javnega dostopa do informacij derogira določbe ZTVP-1, kakor tudi ni mogoče šteti, da je ZTVP-1 specialni predpis, ki jemlje učinek ZDIJZ, še posebej ob upoštevanju dejstva, da je ZDIJZ kasnejši predpis od ZTVP-1. Da ZDIJZ ni derogiral nobene določbe ZTVP-1 izhaja tudi iz dejstva, da je zakonodajalec v prehodni določbi ZDIJZ (45. člen) določil, da z uveljavitvijo prenehata veljati le dve določbi iz Zakona o arhivskem gradivu in arhivih, sodišče pa se je strinjalo s komentarjem 154. člena Ustave RS (Uredil Lovro Šturm, Fakulteta za podiplomske in državne študije, Ljubljana, 2002), po katerem je mogoče šteti, da zakon ali posamične zakonske določbe izgubijo veljavo in prenehajo veljati zaradi drugih zakonov le takrat, kadar kasnejši zakon izrecno razveljavi prejšnjega. Če izrecne določbe o razveljavitvi zakona ni, in takšne določbe v ZDIJZ tudi ni, ter hkrati ni prepričljive podlage za trditev, da je podana pravna praznina v prehodnih določbah ZDIJZ, so tedaj

vse metode razlage predpisa načeloma enakovredne, sodišče pa jih uporabi za zagotavljanje domneve, da je pravni sistem notranje povezana in usklajena celota in da v njem ni antinomij, s čimer se je sodišče postavilo na stališče, da so si ZDIJZ in ostali področni zakoni prirejeni. To enako velja tudi v konkretnem primeru in da gre šteti področni zakon (ZKP) in ZDIJZ kot prirejena ter upoštevati njune določbe kumulativno tako, kot tudi izjeme področne zakonodaje, torej pogoje, ki so za dostop do dokumentov predpisani v področnem ZKP. Glede na navedeno tožeča stranka predlaga, da sodišče postopa po določbi 2. točke 1. odstavka 65. člena ZUS glede na to, da tožena stranka v ponovljenem postopku ni upoštevala pravnega mnenja sodišča glede uporabe materialnega prava in njegovih stališč, ki se tičejo postopka, ker je po tem, ko je bil prejšnji upravni akt odpravljen, izdala v ponovljenem postopku nov upravni akt, ki pa je v nasprotju s pravnim mnenjem sodišča in njegovimi stališči, ki se tičejo postopka, pri čemer dejansko stanje ni sporno in gre le za sporno pravno vprašanje. Po mnenju tožeče stranke podatki postopka dajejo zadostno podlago, da sodišče samo odloči o stvari in da to omogoča tudi narava stvari, zato sodišču predlaga, da tožbi ugodi in izpodbijano odločbo odpravi in spremeni tako, da se pritožba zavrne in se potrdi odločba predsednice Okrajnega sodišča v Radovljici št. Su 020500/2006 z dne 24. 7. 2006. Podrejeno predlaga, da se izpodbijana odločba odpravi in se zadeva vrne toženi stranki v ponoven postopek. Hkrati zahteva tudi povrnitev stroškov, ki jih tudi specificira, v primeru zamude skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi od dneva izdaje sodbe do plačila.

Tožena stranka je po pozivu sodišča v skladu z določbo 3. odstavka 38. člena Zakona o upravnem sporu (ZUS-1, Uradni list RS, št. 105/06) predložila predmetne upravne spise in podala odgovor na tožbo, v katerem v celoti vztraja pri navedbah v izpodbijani odločbi. Izrecno ugovarja aktivni legitimaciji tožeče stranke sklicujoč se na določilo 4. odstavka 17. člena ZUS-1, ki je stopil v veljavo 1. 1. 2007. Ker po mnenju tožene stranke aktivna legitimacija tožeče stranke za tožbo ni podana, sodišču predlaga, da tožbo zavrže, podrejeno pa predlaga, da sodišče tožbo v celoti zavrne in pri tem v zvezi z vprašanjem razmerja med ZDIJZ in procesnimi zakoni, v konkretnem primeru ZKP, tožena stranka v celoti vztraja pri svojem stališču v obrazložitvi izpodbijane odločbe.

Civilno združenje za nadzor nad institucijami, Ljubljana, ki mu je sodišče v skladu z določbo 1. odstavka 38. člena ZUS-1 poslalo v odgovor tožbo in odgovor tožene stranke na tožbo, v danem roku odgovora ni podalo.

K točki 1:

Tožba je utemeljena.

V konkretnem primeru gre za postopek odločanja o dostopu do informacij javnega značaja, ko je tožnik kot organ oziroma zavezanec dolžan posredovati podatke na podlagi odločbe tožene stranke, zato tožniku ni mogoče odreči pravice, da kot organ oziroma zavezanec nastopa kot tožnik v upravnem sporu ter mu odreči aktivne legitimacije za sprožitev tega upravnega spora, kar bi bilo po mnenju sodišča v nasprotju z določili 23. člena Ustave RS. V kolikor bi sodišče sledilo stališču tožene stranke v odgovoru na tožbo, namreč tožnik kot organ, ki je podatke dolžan posredovati, ne bi imel zagotovljenega dostopa do učinkovitega sodnega varstva v smislu 23. člena Ustave RS.

V obravnavanem primeru je predmet spora uvodoma navedena odločba, ki jo je tožena stranka izdala v ponovljenem postopku po sodbi tukajšnjega sodišča opr. št. U 2398/2006-17 z dne 9. 1. 2008, s katero je bila odpravljena njena predhodna odločba v predmetni sporni zadevi z dne 18. 9. 2006 in zadeva vrnjena v ponoven postopek. Na podlagi 4. odstavka 64. člena Zakona o upravnem sporu (ZUS-1, Uradni list RS, št. 105/06) mora pristojni organ izdati nov upravni akt v 30-dneh od dneva, ko je dobil sodbo oziroma v roku, ki ga določi sodišče, pri tem pa je vezan na pravno

mnenje sodišča glede uporabe materialnega prava in na njegova stališča, ki se tičejo postopka. V citirani sodbi je sodišče toženo stranko posebej opozorilo na določilo 4. odstavka 64. člena ZUS-1 ter ji v zvezi z uporabo materialnega prava v svoji obrazložitvi podalo jasna stališča tako glede uporabe relevantnih določil materialno-pravnih predpisov (ZKP, ZDIJZ) ob sklicevanju na stališča upravno-sodne prakse kot med drugim izhaja iz sodbe Vrhovnega sodišča RS, opr št I Up 731/2005-5, kot tudi na stališča, ki se tičejo postopka ter v tem pogledu toženi stranki naložilo, da bo morala ob ponovnem reševanju pritožbe upoštevati, da je potrebno pri prošnji za pridobitev zapisnika z glavne obravnave upoštevati določila kazenske procesne zakonodaje in s tega vidika oceniti pravilnost odločitve tožeče stranke. V nasprotju z navedenimi stališči Upravnega sodišča RS v citirani sodbi št U 2398/2006-17 z dne 9. 1. 2008 glede uporabe materialnega prava in njegovimi stališči, ki se tičejo postopka, ob ponovnem odločanju v predmetni sporni zadevi tožena stranka navedenim mnenjem in stališčem sodišča ni sledila, kot je razvidno iz obrazložitve izpodbijane odločbe, kot je predhodno povzeta, na kar utemeljeno opozarja tožeča stranka v tožbi.

Po presoji sodišča torej s tem, da tudi v ponovljenem postopku ni sledila pravnemu mnenju sodišča glede uporabe materialnega prava in njegovim stališčem, ki se tičejo postopka, kot izhajajo iz sodbe opr št U 2398/2006-17 z dne 9. 1. 2008, tožena stranka ni ravnala v skladu s 4. odstavkom 64. člena ZUS-1. Zato je sodišče moralo tožbi že zaradi navedenega razloga na podlagi 3. točke 1. odstavka 64. člena ZUS-1 ugoditi ter uvidoma navedeno odločbo tožene stranke odpraviti že zaradi navedenega razloga in se zato niti ni spuščalo v podrobnejšo presajo tožbenih ugovorov.

K točki 2:

Sodišče je zahtevku tožeče stranke za povrnitev stroškov ugodilo v skladu z določbo 3. odstavka 25. člena ZUS-1 in na tej podlagi izdanega Pravilnika o povrnitvi stroškov tožniku v upravnem sporu (Uradni list RS, št 24/07, v nadaljevanju Pravilnik). Le-ta z določbo 2. odstavka 3. člena določa, da se tožeči stranki priznajo stroški, če je bila zadeva rešena na seji in jo je v postopku zastopal pooblaščenec, ki je odvetnik. V obravnavanem primeru, v katerem je tožečo stranko zastopal državni pravobranilec na podlagi 7. člena Zakona o državnem pravobranilstvu (Uradni list RS, št 20/97 in nadaljnji) gre po mnenju sodišča upoštevaje določilo 1. odstavka 16. člena za pravno primerljiv oziroma enakovrsten položaj, zato se v obravnavanem primeru tožeči stranki priznajo stroški, kot izhajajo iz 2. točke izreka te sodne odločbe.

PRAVNI POUK: Zoper to sodbo ni pritožbe (1. odstavek 73. člena ZUS-1)

V Ljubljani, dne 29. 6. 2010

**Predsednica senata:
Agata Zavašnik, l.r.**

Ta prepis je soglasen z izvirkom
Podpis pristojne sodne osebe